

İşyeri ve Astım

Asthma at work

Makalelerin yayın tarihinde belirtilen telefon numaraları doğrudur fakat sürekli olarak doğrulukları kontrol edilmez. Bu bakımdan aradığınız telefon numaralarını telefon rehberinden bulmanız gerekebilir.

İŞYERİ VE ASTIM

(Asthma at work)

Rıza astımının neden hafta sonlarında ve tatillerde iyileşir gibi olduğunu fakat işyerine gittiği zaman kötüleştiğini anlayamıyordu. Rızanın fırıncı olarak çalışmaya başlamasından önce astımdan hiç bir şikâyeti yoktu.

Rızanın doktoru belki de işyerinde ciğerlerine kaçan bazı maddeler nedeniyle astım belirtilerinin meydana geldiğinden kuşkulananarak test yapılmasını önerdi.

Astım Avustralya'da her dört küçük çocuktan birini, her yedi gençten birini ve her on yetişkinden birini etkileyen çok yaygın bir hastalıktır. Astım, ciğerlere giden hava yollarınının çiçek tozları, toz ve sigara dumanı gibi maddelere karşı duyarlık göstererek etkilenmesine neden olur. Bu "etkenler" hava yollarını daraltır ve soluk almayı güçleştirir. Astım belirtileri, soluk alırken göğüste hırıltı, gıcık şeklinde devamlı kuru bir öksürük, göğüste sıkışıklık veya nefes darlığı olabilir. Astım hastalarından bazıları bu belirtileri egzersiz yaparken, kendilerini bir iş yapmaya zorlarken veya heyecanlandıkları veya sıkıldıkları zamanlarda da gösterirler.

Bazı hastaların astımı Rıza gibi uğraşsal astımdır. Yani astım işyerindeki bir etkenden kaynaklanmaktadır. Uğraşsal astım normal olarak sağlıklı olan bir kişinin işyerinde ciğerlerine kaçan bazı maddelerden etkilenerek Rıza gibi astıma tutulmasıdır. İşyerindeki etkenlerden kaynaklanan astım hemen ortaya çıkmaz. Bazen hastalığın ortaya çıkması haftalar, aylar veya yıllar sürer.

Hangi iş kolları daha çok risk altındadır? Yiyecek imalâthaneleri, özellikle fırınlar, elektronik, kimyasal ve madeni maddeler imalâtı veya işlenmesi yapılan işyerleri, sağlık bakımı yapan kişilerin çalıştığı yerler, boya, plâstik maddeler ve tahta kullanılan sanayi yerleri risk grubuna girmektedir. Astıma neden olan maddeler püskürtme boyacılığında kullanılan kimyasal çözenler ve kimyasal maddeler, böcek ve diğer hayvanların vücutlarından havaya yayılan tozlar (hamam böcekleri, kabuklu deniz hayvanları, yün ve laboratuvarda kullanılan kobaylar) tahta ve tahıl tozları, un, saman, çay ve kahve olabilir.

Tabii, bu demek değildir ki fırıncı veya püskürtme boyacısı olarak çalışan herkes astıma tutulacaktır. Astım olaylarının hepsi de işyerinde bulunan etkenlerden kaynaklanmaz. Kimin neden astım olduğu açık olarak bilinmemekle birlikte astım veya diğer alerjileri olan akrabalarınız varsa sizin için de risk olabilir. Astım hastalarının mutlaka her etkene karşı duyarlık göstereceği de varsayılmamalıdır. Örneğin, sigarı dumanından etkilenen bir kişi hayvanların vücutlarından havaya dağılan tozlardan etkilenmeyebilir.

Uğraşsal astım hastası olduğunuzdan kuşkulaniyorsanız doktorunuzla görüşünüz. Doktorunuzun da bu konuda kuşkusuna varsa bir uzmana havale edilebilirsiniz. Hastalık tanısı erkenden yapılırsa işyerinde yapılacak basit değişimlerle hastalık tedavi edilebilir. Nitekim Rıza fırının başka bir kısmında çalışmaya başlayınca astımı da düzelmiştir.

Astım hakkında daha fazla bilgi almak istiyorsanız NSW Astım Vakfını (Asthma Foundation of NSW) (02) 9906 3233 numaralı telefondan arayınız.